

Šteliar I., Okruhlica L.: **Príspevok k problematike odhadu problémového užívania drog na príklade pre Bratislavu.** Alkoholizmus a drogové závislosti, 2007, roč. 42, č. 3, s. 129 - 144.

Súhrn

Cieľom autorov bolo oboznámiť odbornú verejnosť s povahou a metodikou spracovávania jedného z piatich kľúčových indikátorov Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť - s indikátorom problematického užívania drog na konkrétnom príklade použitia jeho lokálneho odhadu pre Bratislavu. Vzhľadom na dynamické zmeny, rôznorodosť situácie v populácii užívateľov v mieste a čase, autori očakávali, že pri viacerých prieskumoch a rôznych formách spracovania materiálu bude v tej istej lokalite zistený výrazný rozptyl výsledkov odhadu. Miestami zberu údajov boli nízkoprahové programy pre užívateľov drog v Bratislave v období roku 2005. Po triangulácii všetkých výstupov sa javí za odborne a aj z perspektívy minimalizácie rizika zjednodušujúcich politických interpretácií ako najspoľahlivejší dolný a horný limit odhadu počtu problematických užívateľov drog medzi 1,9 – 24,9 na 100 obyvateľov, čo by bolo v prepočte od 900 do 12 200 problematických užívateľov. Z jednotlivých odhadov by autori uprednostnili odhad podľa údajov z materiálu z kontaktného centra prepočítaný na počet obyvateľov Bratislavy podľa pobytu z jej mestských častí. Ten sa pohyboval v rozmedzí 7,4 – 24,9/1000 (od 3600 do 12300 osôb), s centrálnou hodnotou okolo 5600. Výsledky ukazujú, že charakter skúmaných údajov neumožňuje presne utvoriť obraz o realite na základe jednotlivého odhadu. Preto je vhodnejšie jeho výsledok hodnotiť a interpretovať opatrne a k informácií o skutočnom stave problémového užívania sa dopracúvať postupne, aproximáciou z viacerých odhadov využívajúcich rôzne zdroje a metódy. Uvádzanie širšieho rozpätia a jeho uprednostnenie pred centrálnou hodnotou zvyšuje spoľahlivosť odhadu a výpovednú hodnotu pre prax.

Kľúčové slová: odhady užívania drog - problematické užívanie drog - monitorovanie drog.

Summary

The aim of the authors was to inform the professionals about the principles and methods of elaboration of one of the European Monitoring Centre For Drugs and Drug Addiction key indicators - the indicator of Problematic Drug Use on its concrete example of the local estimates for Bratislava. The authors expected that there will be remarkable difference among the results of different estimations derived from several surveys with the usage of different procedures in the same city. Data collection was realized in the low threshold programs for drug users in Bratislava in the year 2005. The most reliable seems to be the estimates of lower and upper limits between 1.9 - 24.9/1000 inhabitants, that would be from 900 to 12300 of problematic drug users, which was derived from the triangulation of all the results. It is also preferable with the respect to minimize the risk of politically simplified interpretations. The single estimation preferred by the authors would be one where the data were gathered from the contact centre and calculated with the number of all inhabitants living in the city as they were reported by different Bratislava districts. It was 7.4 – 24.9/1000 (from 3600 to 12300) persons with the central value of 5600. The results indicate, that the character of the research data does not enable us to form an exact picture of the reality on the basis of a single estimation. Therefore, it is more proper to evaluate and to interpret the results of PDU carefully and to come to real situation gradually using the approximation of more estimates from different sources and with different methods. Presentation of a wider interval and its prioritization to central value increases the reliability of the estimation and its practical predictive value.

Key words: estimates of drug use - problematic drug use - drug monitoring.